

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIđI
Tohumluk Tescil Ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼đ¼

ORTA ANADOLU B¼LGESİ
KURUDA MAKARNALIK BUğDAY
TESCİL RAPORU

ES17 MAK, ANK-023/17

Ankara-2020

ES17 MAK, ANK-023/17 MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Orta Anadolu Bölgesi kuruda makarnalık buğday tarımsal değerleri ölçme denemelerinde **ES17 MAK ve ANK-023/17** çeşit adayı 2 yıl süreyle yer almıştır. Bu denemelerin sonunda verim, kalite ve hastalık değerleri dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Tarımsal değerleri ölçme denemeleri Ankara (Yenikent), Eskişehir, Gözllü ve Konya'da kurulmuştur. Bu denemelerde Ç 1252, Eminbey ve Kızıltan 91 standart çeşit olarak kullanılmıştır. Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri 2 yıl süre ile Ankara (Yenikent), Manisa'da (Beydere) ve Adana'da (Doğankent) yapılmıştır. Çeşit adayının UPOV prensiplerine uygun olarak her bir karakter için en uygun dönemde gözlemleri yapılarak çeşit özellik belgesi düzenlenmiştir.

ES17 MAK; Tescil başvurusunu Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nün yaptığı çeşit adayı aynı kuruluş tarafından 2017 yılında Eskişehir'de ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; kışlık, bitki boyu uzun ve başaklanma zamanı orta olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 471 kg/da ortalama verim ile ikinci sırada yer almıştır. Çeşit adayının verimi, 482 kg/da olan standart çeşitler ortalamasının %2.3 gerisindedir.

Tekrarlamalı veriler üzerinden yapılan stabilite parametreleri incelendiğinde; çeşit adayı 0.94 b değeri ve pozitif a değerine (33.98) sahiptir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 39-41.1 g, hektolitre ağırlığı 74.1-84.1 kg/hl, protein oranı %13.8-16, camsılık %38-100, SDS sedimentasyon 23-27 ml, ırmik B sarılık değeri 21.2-22.6, ırmik verimi %62.8-63.7 arasında değişmektedir.

ANK-023/17; Tescil başvurusunu Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nün yaptığı çeşit adayı aynı kuruluş tarafından 2017 yılında Ankara'da ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; alternatif, bitki boyu orta ve başaklanma zamanı orta olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 417 kg/da ortalama verim ile dördüncü sırada yer almıştır. Çeşit adayının verimi, 482 kg/da olan standart çeşitler ortalamasının %13.5 gerisindedir.

Tekrarlamalı veriler üzerinden yapılan stabilite parametreleri incelendiğinde; çeşit adayı 0.97 b değeri ve negatif a değerine (-32.64) sahiptir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 36.9-39.5 g, hektolitre ağırlığı 72.2-78.1 kg/hl, protein oranı %12.8-14.2, camsılık %28-96, SDS sedimentasyon 20-27 ml, ırmik B sarılık değeri 22.8-24.4, ırmik verimi %61.3-64.7 arasında değişmektedir.

Karar Tescil Komitesininidir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

Çizelge 1. Orta Anadolu Bölgesi 2017-2018 Ekim Yılı Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Yenikent	Eskişehir	Konya	Ortalama	V.S.
Ç-1252 (st)	600 a	537.1 b	248 a	461.7 a	1
Eminbey (st)	549.2 a	553.6 ab	199.8 a	434.2 ab	3
Kızıltan 91 (st)	553.3 a	400.1 c	192.4 a	381.9 c	6
ANK-022/16	492.5 a	601.5 a	267.6 a	453.9 ab	2
ES17 mak	522.5 a	508.5 b	201.8 a	410.9 bc	5
ANK-023/17	584.2 a	441.4 c	214.5 a	413.4 bc	4
F		**		*	
CV (%)	12.96	7.26	24.04	13.04	
LSD	107.55	55.49	79.97	45.69	
Lokasyon Ort.	550.3	507.1	220.7	426	

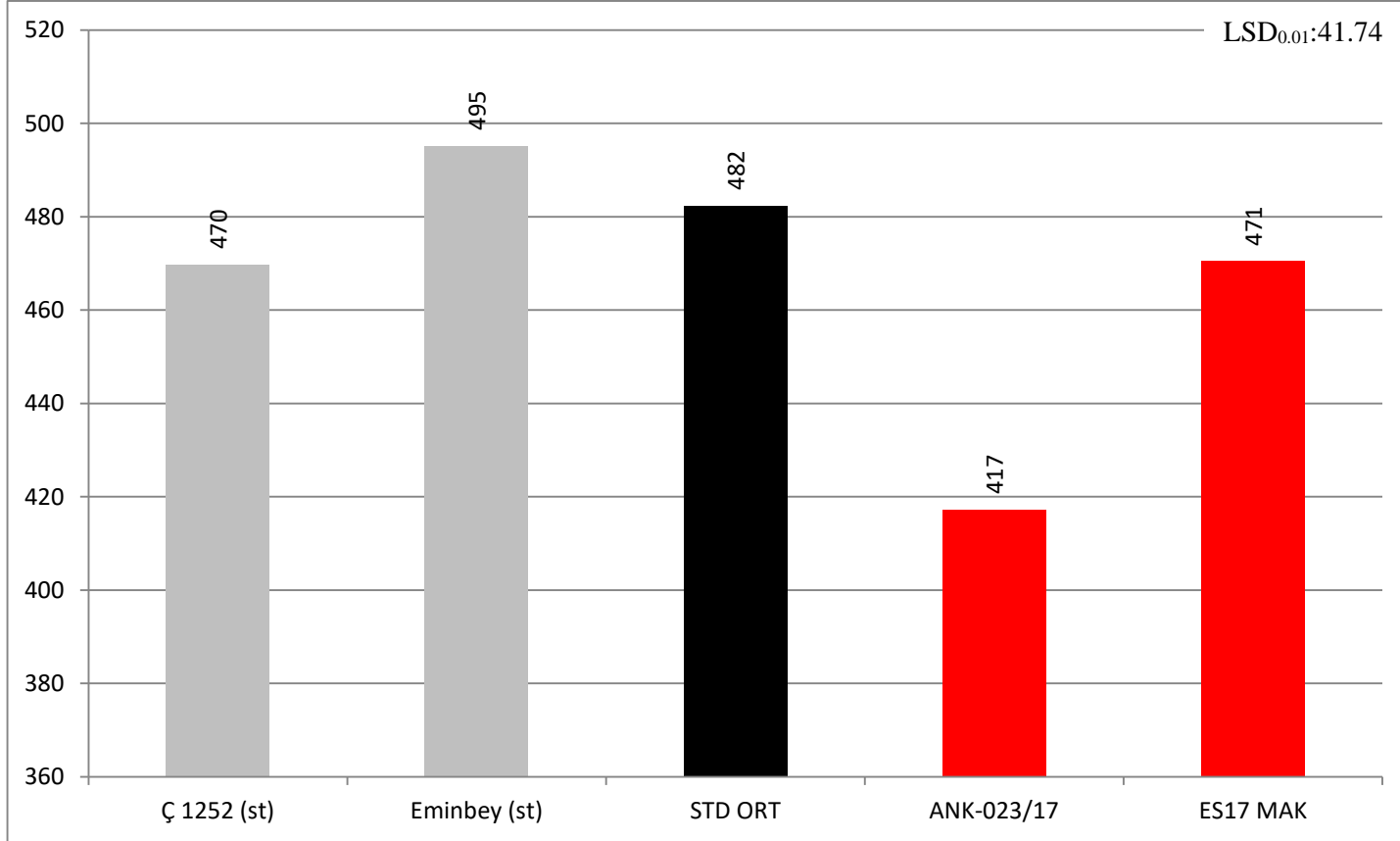
Çizelge 2. Orta Anadolu Bölgesi 2018-2019 Ekim Yılı Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Yenikent	Eskişehir	Konya	Ortalama	V.S.
Ç-1252 (st)	315 b	451 a	667.2 a	477.7 bc	3
Eminbey (st)	526.7 a	473.1 a	669.1 a	556.3 a	1
ANK-023/17	267.9 b	424 a	571.5 b	421.1 c	4
ES17 mak	470 a	485.7 a	634.6 ab	530.1 ab	2
ANK-024 KA01/18	233.4 b	466.7 a	377.9 c	359.3 d	5
F	**		**	**	
CV (%)	18.33	20.34	9.29	15.64	
LSD	102.41	144.3	83.56	60.72	
Lokasyon Ort.	362.6	460	584	468.9	

Çizelge 3. Orta Anadolu Bölgesi 2018 ve 2019 Yılları Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Yenikent		Eskişehir		Konya		Genel Ortalama	V.S.
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
Ç 1252 (st)	600	315	537.1	451	248	667.2	469.7 a	3
Eminbey (st)	549.2	526.7	553.6	473.1	199.8	669.1	495.2 a	1
ANK-023/17	584.2	267.9	441.4	485.7	214.5	634.6	417.2 b	4
ES17 mak	522.5	470	508.5	466.7	201.8	377.9	470.5 a	2
							F :** %CV:15.57 LSD:41.74	

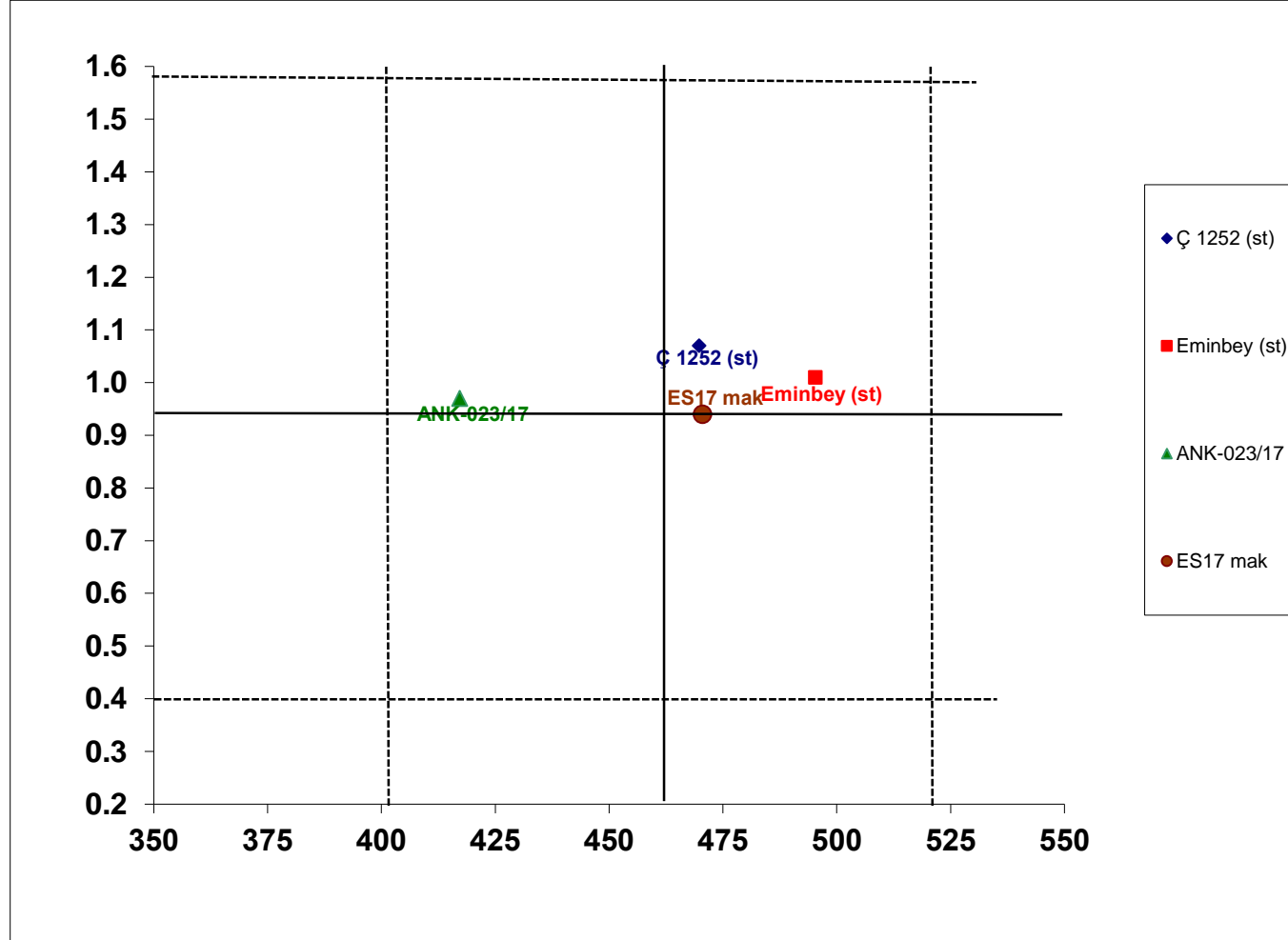
Grafik 1. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Verim Grafiği

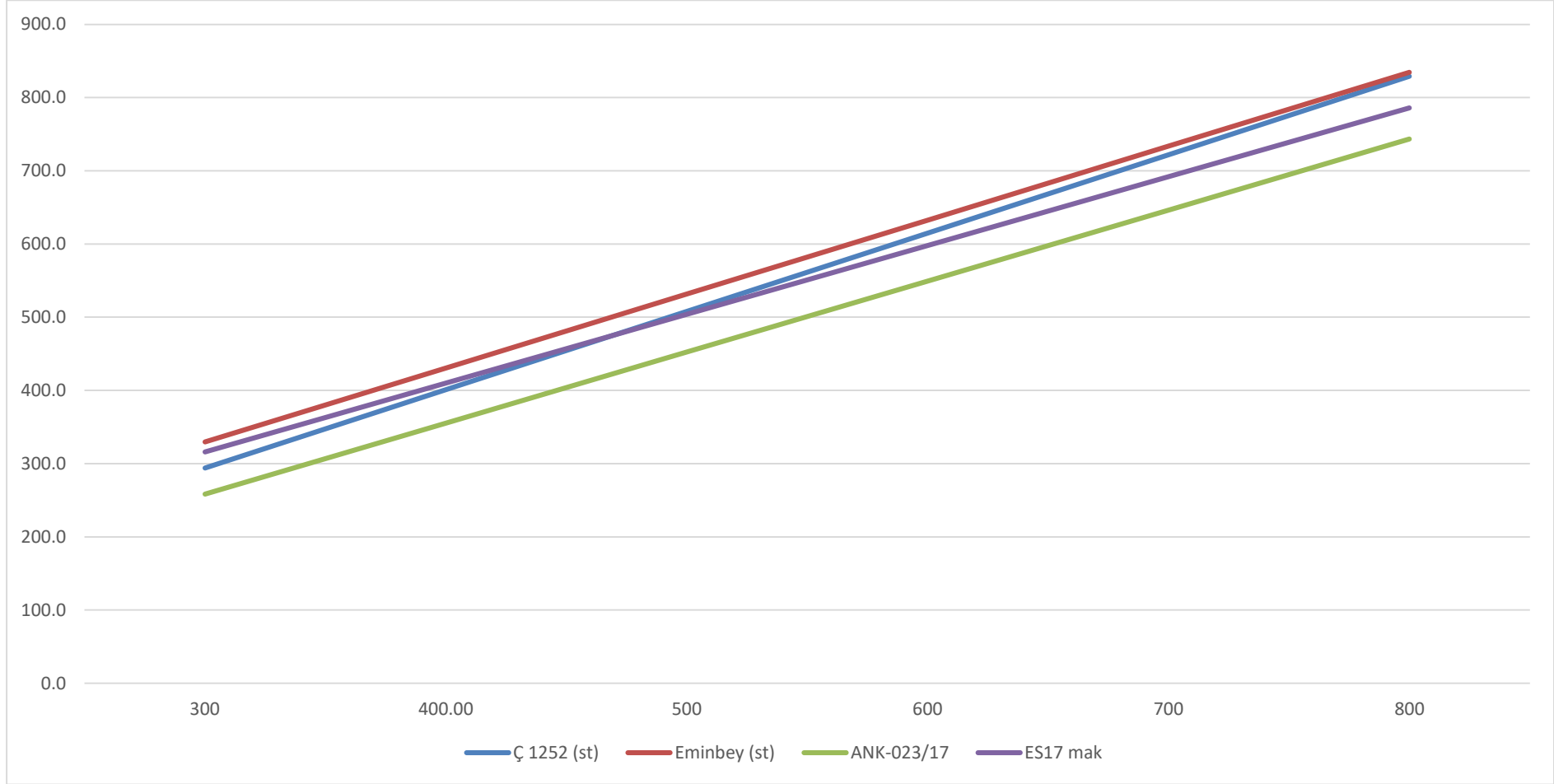
Çizelge 4. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Tarımsal Değerleri Ölçme Denemelerine Ait Bazı Stabilité Parametreleri

Çeşitler	Verim (kg/da)	b		a	C.V.	R ²
			+,- sh			
Ç 1252 (st)	469.8	1.07	0.15	-27.06	20.88	0.70
Eminbey (st)	495.3	1.01	0.16	26.56	20.67	0.66
ANK-023/17	417.2	0.97	0.14	-32.64	21.30	0.70
ES17 mak	470.5	0.94	0.15	33.98	21.11	0.64
Genel Ortalama	463.2					
Std. Ortalama	482.6					

Grafik 2. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Stabilité Grafiği

Grafik 3. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Beklenen Verim Grafiği

Çizelge 5. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Yenikent-2018)

Çeşitler	Bin Tane Ağırlığı (g)	Hektolitire Ağırlığı (kg/hl)	Tane Protein Oranı (%)	Camsı Tane Oranı (%)	SDS Sedimentasyon (ml)	İrmik b Renk Değeri	İrmik Verimi (%)
Ç-1252 (st)	38.1	77.5	14.4	94	23	22.58	62.9
ANK-022/16	38.6	76.4	14.4	92	49	24.94	61.4
Eminbey (st)	39.6	74.9	13.8	100	39	24.12	60.1
ES17 mak	41.1	81.1	14.3	100	23	22.56	62.8
ANK-023/17	38.6	76.5	12.8	96	27	24.40	62.2
Kızıltan-91 (st)	39.9	76.1	13.2	92	17	27.07	60.5

Çizelge 6. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Gözlü-2018)

Çeşitler	Bin Tane Ağırlığı (g)	Hektolitire Ağırlığı (kg/hl)	Tane Protein Oranı (%)	Camsı Tane Oranı (%)	SDS Sedimentasyon (ml)	İrmik b Renk Değeri	İrmik Verimi (%)
Ç-1252 (st)	39.1	79.9	12.6	80	20	22.38	65.4
ANK-022/16	38.8	80.4	13.0	84	41	25.34	65.6
Eminbey (st)	39.9	77.5	13.8	94	42	24.71	62.6
ES17 mak	39.5	77.3	13.8	90	27	22.02	63.7
ANK-023/17	39.5	78.1	13.2	92	20	23.45	64.7
Kızıltan-91 (st)	42.6	77.9	13.2	96	13	25.07	63.5

Çizelge 7. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Yenikent- 2019)

Çeşitler	Bin Tane Ağırlığı (g)	Hektolitire Ağırlığı (kg/hl)	Tane Protein Oranı (%)	Camsı Tane Oranı (%)	SDS Sedimentasyon (ml)	Beklemeli SDS Sedim. (ml)	İrmik b Renk Değeri	İrmik Verimi (%)
1-Ç-1252 (st)	34.9	73.7	14.4	30	25	24	21.78	62.9
2-ANK-024 KA01/18	30.1	72.3	18.8	96	9	8	19.92	65.4
3-Eminbey (st)	36.2	69.9	15.4	50	30	30	23.60	62.3
4-ES17 mak	39.0	74.1	16.0	38	25	25	21.16	62.9
5-ANK-023/17	36.9	72.2	14.2	28	24	24	22.08	61.3

Çizelge 8. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Gözlem Sonuçları (Yenikent-2018)

Çeşitler	Başak Tipi	Bitki Boyu (Cm)	Başaklanma Tarihi Gün/Ay)	Soğuk Zararı (1-9)	Yatma (%Derece)
Ç-1252 (st)	1	85	5.May	1	-
ANK-022/16	1	89,1	5.May	1	-
Eminbey (st)	1	89,6	5.May	1	-
ES17 mak	1	103,5	5.May	1	-
ANK-023/17	1	90,9	5.May	1	60
Kızıltan-91 (st)	1	89,7	5.May	1	60

Çizelge 9. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Gözlem Sonuçları (Yenikent-2019)

Çeşitler	Başak Tipi	Bitki Boyu (Cm)	Başaklanma Tarihi Gün/Ay)	Soğuk Zararı (1-9)	Yatma (%Derece)
1-Ç-1252 (st)	1	88	8.May	1	-
2-ANK-024 KA01/18	1	112	15.May	1	70
3-Eminbey (st)	1	93	8.May	1	-
4-ES17 mak	1	107	8.May	1	-
5-ANK-023/17	1	92	8.May	1	40